

חייקנד אריה (טוקצ'ירוב) ז"ל

נולד ב-5.1.1923 בירושלים
התגייס לצבא הבריטי ב-1941,
הצטרף ל"חבורה" באיטליה ב-1945
התגייס לגדוד הפורצים בפלמ"ח ב-1948
נפל בקרבות קטמון בירושלים ב-30.4.1948
רשמה: (בת אחותו) שמר מיכל

ה ע ס נ ה ר י ס ' 0

עכשיו לפינתי ולחיי הפרטיים".

אריק נרתם למשימת ההעפלה בכל כוחו ומרצו. הוא הוצב בתפקיד אלחוטן בצי הצללים, מגיע לחוף המולדת לשעות בודדות וחוזר לגולה, להמשיך בתפקידו. בסופו של דבר חזר אריק לארץ באוניית המפעלים "שבתאי לוז'ינסקי", אשר פרצה את ההסגר הבריטי בהגיעה לחוף ניצנים.

עוד בהיותו במצרים התרכזו סביבו חברים קרובים לרוחו והחליטו לייסד ארגון להתיישבות שיתופית בארץ - "בני דרור". בתום תפקידו במפעל ההעפלה, חזר אריק למושב בני דרור. אך שוב החלו ענני המלחמה לכסות את שמי הארץ ואריק החל מתמסר לארגון כוחות ההגנה בבני דרור ובגוש תל-מונד. ביום היה עובד במשק וכלילה מארגן קורסים בהלכות מלחמה והגנה אותם רכש בבית מדרשו של הצבא הבריטי. למרות אהבתו לעבודות השדה ולחכריו בישוב, ובטרם הספיק לראות ולשמוח על ראשית נביטת המשק, התגייס לגדוד הפורצים של חטיבת הראל ועלה לירושלים ב-1948.

בודדים הכירו את אריק מקרוב, רבים ראו בו סגור ומסוגר בעל אופי נוקשה ויהיר. אריק לא סבל את הקטנוניות שבאדם ובחברה ולא רצה להשלים עמה. תמיד חתר למשהו טוב ויפה, צודק יותר. במידה ומצא שותפים לשאיפותיו ידירותו עימם העמיקה, אחרים לא עניינו אותו.

בחור נאה היה, גבה קומה ומבטו חד ונוקב. כל ישותו אמרה הוד והדר אך מעולם לא השתמש בכוחו זה אלא לביטחון היישוב בלבד. לביטחוננו הספיק המבט בלבד.

בגדוד הפורצים שהה אריק בקרית ענבים ובירושלים, כחבלן. תרם את חלקו בפריצת הדרך לירושלים. בשביעי של פסח 30.4.1948 התנהל הקרב על מגדל סימון בקטמון. על אריק כחבלן הוטל לפרוץ פתחים בקורות כדי ליצור מעברים בטוחים ומוגנים מאש אויב, בין שלושת הבתים שנכבשו ע"י הפלמ"ח. כשסיים את תפקידו עלה על גג המגדל והטיל רימונים על הערבים שניסו להתקרב לבניין. המפקד ציווה עליו לרדת אך הרימונים שהשליך השמידו באויב והוא סירב לרדת. כעבור זמן קצר פגע בו פגז. הוא נפצע קשה מאד וצעק "חובש". המפקד, שלא ראה אותו, אמר לו לזחול פנימה, והוא החל זוחל בידי

אריה נולד ב"ז בטבת תרפ"ג - 5.1.1923 בירושלים, להוריו בת שבע ואברהם. אריה התברך בכשרונות רבים ועוד בילדותו הצטיין בתפיסה מהירה וזכרון מופלא. בקלות עלה מכתה לכתה ללא הכנת שיעורי בית. את חוק לימודיו בכיה"ס העממי בקרית חיים סיים בגיל 12 והיה מבוגרי המחזור הראשון. חיבה יתרה היתה לו לספרים ולקריאה בהם, כשנפל לידיו ספר שכח עולם ומלואו ולא הניחו עד שסיים קריאתו. בשעותיו הפנויות היה מרבה לשוטט בשדות, כשהוא תר אחרי ציפורים, פרפרים, רמשים וזוחלים והיה מסתכל בהלכותיהם ואורח חייהם. לאחר שסיים את ביה"ס העממי נרשם כתלמיד בבית הספר המקצועי ע"י הטכניון, אך כשהתברר לו המצב הכלכלי הקשה בבית, נרתם למשימה והתקבל לעבודה כחניך בחברת חשמל. אחרי יום עבודה קשה היה ממהר לשיעורי ערב מקצועיים וממשיך בלימודיו. 5 שנים עבד בחברת חשמל עד פרוץ מלחמת העולם השנייה.

כשפרצה מלחמת העולם השנייה, היה בן 17 שנים. הוא ביקש להתנדב לצבא אך הוריו לא נטו להסכים לגיוסו, והוא נאלץ להמתין לגיל 18. אז התגייס לפלוגה 544 של חיל ההנדסה ונשלח לאימונים במצרים.

בשירותו הצבאי ראה עבודת קודש, ואת חבריו לנשק ככוהנים בעבודתם. הוא היה פטריוט אמיתי וחש כי הם כולם כוד ההיתוך של החיל העברי של המחר. הוא הרבה לדבר על בניין הארץ, על הסיכויים של סיום המלחמה, ועל הצורך להיות מוכנים לתמורות גדולות. לראשונה יצא לטריפוליטניה ועסק ברכישת נשק והברחתו לארץ ובסיוע ליהודי טריפוליטניה להעפיל לארץ בדרכים שונות. באותה שעה עבר קורס של פלוגות שדה ומלחמת מחץ ונרשם לקורס צנחנים.

המלחמה הועתקה לסיציליה ואיטליה, ופלוגתו של אריק קיבלה פקודה להפליג. באיטליה נפגש עם שרידי יהדות אירופה הדויה, ועוצמת השואה והכאב הנורא של היהודים רתמו אותו למלחמת הצלה. באחד ממכתביו כתב: "עניין נוסף שעד היום לא רציתי לכתוב עליו - עניין הפליטים. געשים כאן מאמצים עצומים לסייע להם ולהעמידם שוב על רגליהם. אני עוזר קצת, ותהיה זו בגידה אם אסתלק

פראזה אם אומר לך כי מוטב בזמן כזה להיות אם לבחור שנפל בקרב מלהיות אם לשרץ משתמט. ומדרך העולם כל הסבל נופל על האימהות...".

אריק נהרג בירושלים בעיר בה נולד. כשנתבקשנו בנו משפחתו לשלוח פסוק שייכתב על יד תמונתו באנדרטה בקרית ענבים, כתבנו: "כרע נפל כארי וכלביא מי יקימנו". אין ספק שהפסוק התאים לאופיו, הוא היה גיבור אמיתי. יהיה זכרו ברוך.

ובגופו שעל פניו הבעת כאב וייסורים. כשראה המפקד את הבעת פניו צעק "עצור! מיד יגיע חובש". החובש ניסה לחבוש את הפצעים, החלק האחורי היה מרוסק, רגל ימין תולה על בלימה. כולם ידעו כי שעתו קרבה. הוא שכב בשקט כמשלים עם גורלו וביקש למסור ד"ש להוריו, "אמרו להם שהרגתי בהם". הוא נפל ביום 1.5.1948, בן 25 שנים. באחד ממכתביו כתב לאמו: "אני מבין יפה, אימא, את הכאב שמעוררים כך בחורינו הנופלים בקרב, גם בנו מעורר הדבר צער רב, אך זה המחיר שהוטל עלינו לשלם. לא תהא זו

שותפים למשימת ההעפלה במאבק נגד הבריטים